

012983

Repertoriumnummer 2016 / 8600
Datum van uitspraak 5 oktober 2016
Rolnummer 2015/FA/78

Uitgifte

Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
op € BUR	op € BUR	op € BUR

Niet aan te bieden aan de ontvanger

Eindarrest
- Openbaar ministerie

Procureur;
- Verzet wettelijke samenwoonst

Hof van beroep Antwerpen

Arrest

FAMILIEKAMER (3^e kamer)
burgerlijke zaken

Aangeboden op
Niet te registreren

COVER 01-00000681887-0001-0008-01-01-1



2015/FA/78

DE AMBTENAAR VAN DE BURGERLIJKE STAND VAN DE STAD ANTWERPEN, district
Wilrijk, met burelen te 2610 Wilrijk, B1st 1;

APPELLANT

vertegenwoordigd door Meester L. Van de Putte loco Meester C. Decordier, advocaat te
9041 Gent (Oostakker), Harlekijnstraat 9;

tegen de beschikking van de Voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen,
afdeling Antwerpen, zetelend zoals in kort geding, van 15 januari 2015;

tegen

1. [REDACTED], geboren te Kebdana (Marokko) op 1 juni 1966, en
2. [REDACTED], geboren te Kebdana (Marokko) op 10 april 1979, beiden
wonende te 2610 Wilrijk, [REDACTED];

GEINTIMEERDEN

In persoon, bijgestaan door Meester J. Van Rompuy, advocaat te 2610 Wilrijk, Ringlaan 100
bus 1;

PAGE 01-00000681887-0002-0008-01-01-4



Procedure

1.

De door de wet vereiste procedurestukken werden in behoorlijke vorm overgelegd, waaronder de bestreden beschikking d.d. 15/01/2015 van de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, afdeling Antwerpen en het verzoekschrift tot hoger beroep, ingediend ter griffie van dit hof d.d. 30/01/2015.

Voorwerp van de vorderingen

2.

De ambtenaar van de burgerlijke stand Antwerpen, district Wilrijk (hierna de ABS en ook: appelland) vordert bij hervorming van de bestreden beschikking, te oordelen dat de ABS terecht geweigerd heeft om de verklaring van wettelijke samenwoning in de registers van de burgerlijke stand (sic) te registreren en geïntimeerden solidair te verwijzen in de gedingskosten, begroot op 1.320 euro rechtsplegingsvergoeding per aanleg.

Ondergeschikt, in zoverre het hoger beroep van appelland ongegrond zou worden verklaard, te zeggen voor recht dat appelland niet kan worden beschouwd als een in het ongelijk gestelde partij in de zin van artikel 1017, alinea 1 van het Gerechtelijk Wetboek.

3.

Geïntimeerden, de heer [REDACTED] en mevrouw [REDACTED] besluiten tot de ontvankelijkheid doch ongegrondheid van het hoger beroep en de bevestiging van de bestreden beschikking in zoverre het de beslissing van de ABS heeft vernietigd en gezegd heeft voor recht dat de ABS ertoe gehouden is om onverwijld, d.i. binnen de 8 dagen na de uitspraak, de verklaring van wettelijke samenwoning van geïntimeerden aangelegd op 19 november 2013 te vermelden in het bevolkingsregister.

Bij incidenteel beroep de ABS te verwijzen tot de kosten van beide aanleggen, in hoofde van geïntimeerden begroot op 256,56 euro kosten dagvaarding en rofstelling, 1.320 euro rechtsplegingsvergoeding voor de procedure in eerste aanleg en 1.320 euro voor de procedure in hoger beroep.

Toelaatbaarheid van het hoger beroep

4.

Het hoger beroep dat tijdig is en regelmatig naar de vorm is ontvankelijk, waaromtrent overigens geen betwisting.

Het hof ziet evenmin gronden om ambtshalve de ontvankelijkheid van het hoger beroep in vraag te stellen.



Het hoger beroep is toelaatbaar.

5.

Het incidenteel hoger beroep is eveneens toelaatbaar.

Relevante feiten

6.

De heer ██████████, geboren op 01/06/1966 te Kebdana (Marokko) van Nederlandse nationaliteit en mevrouw ██████████, geboren op 10/04/1979 te Kebdana (Marokko) van Marokkaanse nationaliteit hebben zich op 19/11/2013 aangeboden bij de ABS om hun wettelijke samenwoning te laten registreren.

De registratie werd uitgesteld tot 19/01/2014 in afwachting van verder onderzoek.

Op 13/01/2014 zijn geïntimeerden in kennis gesteld van de beslissing van de Procureur des Konings tot termijnverlenging met drie maanden tot 19/04/2014 teneinde bijkomend onderzoek te doen.

Uiteindelijk adviseerde de Procureur des Konings negatief.

Bij beslissing van 03/04/2014 weigerde de ABS om de wettelijke samenwoning te registreren en die beslissing werd aangetekend ter kennis gebracht van betrokkenen.

Op 16/05/2014 werd namens verzoekers een dagvaarding uitgebracht teneinde de beslissing tot weigering van registratie van de wettelijke samenwoning nietig te verklaren en dienvolgens de ABS te gelasten binnen de vierentwintig uren na de te vellen beschikking, de verklaring van wettelijke samenwoning afgelegd op 19 november 2013 te vermelden in het bevolkingsregister.

Tevens de ABS te verwijzen in de kosten van het geding met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding.

Bij bestreden beschikking d.d. 15/01/2015 van de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen, afdeling Antwerpen, werd de vordering ontvankelijk en gegrond verklaard en gezegd voor recht dat de weigeringsbeslissing niet binnen de wettelijke termijn voorzien in art. 1476quater BW werd genomen.

Tegen deze beschikking tekende de ABS hoger beroep aan bij verzoekschrift neergelegd ter griffie van dit hof op 30/01/2015.



Beoordeling

7.

De eerste rechter kan niet worden bijgetreden in zoverre werd geoordeeld dat de weigeringsbeslissing niet binnen de wettelijke termijn werd genomen.

Het is niet betwist dat de termijn rechtsgeldig werd verlengd, een eerste maal door de ABS tot 19/01/2014 en een tweede maal door de Procureur des Konings tot 19/04/2014.

De weigeringsbeslissing werd genomen op 03/04/2014 zoals trouwens blijkt uit de door geïntimeerden overgelegde stukken 8 en 9.

Het felt dat de beslissing pas na 19/04/2014 aangetekend ter kennis kwam van geïntimeerden is niet relevant. Artikel 1476quater, 3^{de} alinea BW luidt als volgt: "*Indien de ambtenaar van de burgerlijke stand binnen de in het tweede lid bepaalde termijn geen definitieve beslissing heeft genomen, dient hij onverwijld melding van de verklaring van wettelijke samenwoning te maken in het bevolkingsregister.*" (eigen onderlijning van het hof). In artikel 1476quater, 4^{de} alinea is verder bepaald dat de weigeringsbeslissing *onverwijld* ter kennis moet worden gebracht van de belanghebbende partijen. Er is evenwel geen sanctie voorzien voor zover de kennisgeving niet onverwijld gebeurde.

Volledigheidshalve voegt het hof er nog aan toe dat de beslissing overigens op 18/04/2014 - en dus tijdig - door de ABS werd overgemaakt aan de postdiensten. Het felt dat deze pas na 19/4/2014 aan betrokkenen werden aangeboden doet daaraan geen afbreuk.

De bestreden beschikking wordt op dit punt hervormd.

8.

Ten gronde is het hof van oordeel dat er geen afdoende redenen zijn om de wettelijke samenwoning te weigeren.

De ABS kan weigeren melding te maken van een wettelijke samenwoning wanneer uit een geheel van feitelijke omstandigheden blijkt dat de intentie van minstens een van de beide partijen kennelijk enkel is gericht op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel (art. 1476bis BW).

Volgens de termen van de wet moet een weigeringsbeslissing tot registratie van een wettelijke samenwoning gegrond te zijn op de vaststelling dat de verklaring van samenwoning uitsluitend gericht is op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel, terwijl bij een weigering tot huwelijksvoltrekking als bijkomend beoordelingsmoment de intentie moet worden in acht genomen, nl. dat het huwelijk niet gericht is op het totstandbrengen van een duurzame levensgemeenschap.

PAGE 01-00000681887-0005-0008-01-01-4



De aard van de relatie tussen samenwonende partners kan zeer uiteenlopend zijn. Het kan gaan om een loutere vriendschapsrelatie, een relatie tussen familieleden of verwanten, maar ook om een seksueel-affectieve relatie zoals hier wel het geval is en overigens niet betwist is door geïntimeerden.

In bepaalde mate loopt de beoordeling dat het een schijn-wettelijke samenwoning betreft gelijk met de beoordeling van een schijnhuwelijk. De registratie van de samenwoning kan worden gewelgerd wanneer er een vermoeden is van een schijnrelatie.

Te dezen hebben beide partijen verklaard dat zij werkelijk de intentie hebben om een gezin te stichten en dus een duurzame relatie aan te gaan. Dit werd overigens reeds gerealiseerd door de geboorte van een zoon dat erkend werd door de man.

Bij een samenwoningcontrole op 04/03/2014 op het adres [REDACTED] te 2610 Antwerpen was de man niet thuis. Wel was een broer van hem op bezoek. Er werd vastgesteld dat het appartement proper onderhouden was, dat er voldoende kledij voor beiden aanwezig was evenals wasgerel voor beiden. Er was een tweepersoonsbed in de slaapkamer dat nog niet was opgedekt en door twee personen werd beslapen.

Betrokkenen werden uitgenodigd voor het afleggen van een verklaring op 14 maart 2014. De afgelegde verklaringen zijn consistent en op belangrijke punten (ontmoetingsrelatie, elkaars personalia) gelijklopend. De vrouw was op dat moment zes maanden zwanger van een volgens verklaring van beiden gemeenschappelijk kind. Het kind [REDACTED] werd geboren op 30/06/2014 en werd door de man erkend met toestemming van de moeder (st. 10 geïntim.).

Bovendien blijkt dat geïntimeerden nog steeds samenwonen en hun affectief-seksuele relatie bestendigen, nu de vrouw op 11/06/2015 een miskraam had (st. 18 geïntim.). Op voormeld medisch attest is nog steeds het adres [REDACTED] te Wilrijk vermeld als adres voor mevrouw.

9.

Rekening houdende met al deze overwegingen kan niet zonder redelijke twijfel gesteld worden dat de samenwoning er kennelijk en uitsluitend op gericht zou zijn om een verblijfsrechtelijk voordeel te verschaffen.

Al deze elementen zijn van aard om de oorspronkelijke voorgenomen kwalificatie als schijn-wettelijke samenwoning thans anders te beoordelen en het vermoeden dat uit het geheel van de elementen aangenomen door de ABS blijkt, als weerlegd te beschouwen.

PAGE 01-00000681887-0006-0008-01-01-4



10.

De bestreden beschikking wordt bevestigd – op andere gronden - in zoverre de beslissing d.d. 03/04/2014 van de ABS werd vernietigd en gezegd werd voor recht dat de ABS binnen de 8 dagen na de uitspraak, de verklaring van wettelijke samenwoning moet vermelden in het bevolkingsregister.

De kosten

11.

Geïntimeerden vorderen bij incidenteel hoger beroep de veroordeling van de ABS tot de kosten door hen begroot op 256,56 euro voor dagvaarding en rofstelling en 1.320 euro rechtsplegingsvergoeding.

Verder vorderen zij de veroordeling van de ABS tot de kosten van het hoger beroep door hen begroot op 1.320 euro rechtsplegingsvergoeding.

12.

De ABS heeft op grond van de gegevens waarover hij op het ogenblik van zijn weigeringsbeslissing beschikte met redenen geoordeeld dat er sprake was van schijn-samenwoning. Door het verder tijdsverloop is evenwel gebleken dat er sindsdien afdoende gronden zijn ontstaan die doen besluiten dat niet manifest blijkt dat het een schijn-samenwoning betreft.

Het past dan ook de partijen ieder te verwijzen in de eigen kosten van het geding in beide instanties.

Beslissing

Het hof beslist bij arrest op tegenspraak.

De rechtspleging verliep in overeenstemming met de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de taal in gerechtszaken.

Gehoord Advocaat-generaal D. DE WAELE in zijn advies dat omwille van de omstandigheden der zaak mondeling ter terechtzitting werd gegeven en waarop partijen hebben kunnen repliëren;

Ontvangt het hoger beroep van de ambtenaar van de burgerlijke stand en verklaart het deels gegrond, in zoverre werd geoordeeld dat de weigeringsbeslissing laattijdig was.

Opnieuw rechtdoende op dat punt, zegt voor recht dat de weigeringsbeslissing conform de wet tijdig werd genomen.



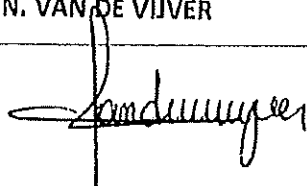
Bevestigt dienvolgens – maar op andere gronden - de bestreden beschikking, met inbegrip van de beslissing nopens de kosten, in zoverre werd gezegd voor recht dat de ABS binnen de 8 dagen na de uitspraak, de verklaring van wettelijke samenwoning moet vermelden in het bevolkingsregister.

Ontvangt het Incidenteel beroep en verklaart het ongegrond.

Veroordeelt elke partij tot de elgen kosten van het hoger beroep.

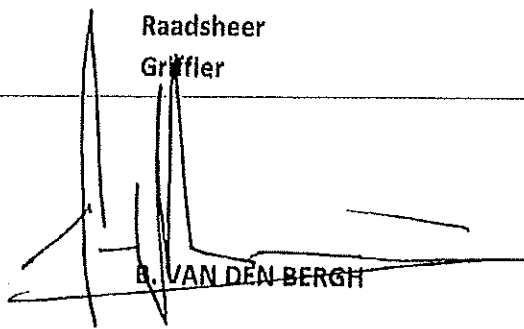
Dit arrest werd uitgesproken in de openbare zitting van 5 oktober 2016 door

J.M. WETSELS
C. LUTTERS
B. VAN DEN BERGH
N. VAN DE VIJVER

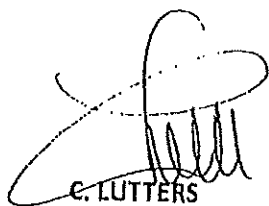


N. VAN DE VIJVER

Voorzitter
Raadsheer
Raadsheer
Griffier



B. VAN DEN BERGH



C. LUTTERS



J.M. WETSELS

